

IX Ka 496/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

14 grudnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w IX Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO A.Walenta

Sędziowie SO: L.Gutkowski (spr)

P.Szadkowski

Protokolant: st.sekr.sąd. M.Kozłowski

przy udziale prok. Prok. Rej. w Grudziądzu M.Szymańskiego

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2017r. sprawy:

T. G. i P. J., oskarżonych z art.279§1 kk

z powodu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 11 kwietnia 2017r.

sygn. akt II K 102/15

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia oskarżonych od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych należnych za drugą instancję i wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa;

III. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Grudziądzu na rzecz:

a) adw. A. K. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) zł brutto tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu oskarżonego G. w postępowaniu odwoławczym,

b) adw. J. L. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) zł brutto tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu oskarżonego J. w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IX Ka 496/17

UZASADNIENIE

T. G. został oskarżony o to, że w dniu 3 października 2014 roku w godz. 01:15 – 2:00 w Ł. woj. (...) - (...), działając wspólnie i w porozumieniu z B. K. i P. J. dokonał kradzieży z włamaniem do budynku Zespołu Szkół Publicznych przy ul. (...) po uprzednim wyłamaniu zamków przy drzwiach ewakuacyjnych oraz wyłamaniu zamków w drzwiach wewnętrznych budynku szkoły i z pomieszczenia stolarni oraz sklepiku szkolnego dokonuje zaboru w celu przywłaszczenia elektronarzędzi w postaci: podkaszarki spalinowej 128R wartości 1080 zł, wiertarki udarowej BOSCH wartości 844 zł, nożyce elektryczne do żywopłotu wartości 198 zł, piła tarczowa wartości 145 zł, wyrzynarka wartości 85 zł, wiertarka udarowa Einhel wartości 110 zł, 2 klucze płaskie oczkowe wartości 8,71 zł., wkrętak płaski wartości

5,01 zł, wkrętak krzyżowy wartości 4,90 zł, fazer-tester 777 wartości 28,81 zł, uchwyt do wiertarki wartości 19,90 zł oraz art. spożywcze w postaci napoi, wafelków, chipsów o wartości 849,34 zł powodując łączne straty w kwocie 3.378,67 zł na szkodę Zespołu Szkół Publicznych w Ł. **tj. o przestępstwo określone w art. 279§1 kk.**

P. J. został oskarżony o to, że w dniu 3 października 2014 roku w godz. 01:15 – 2:00 w Ł. woj. (...) - (...) działając wspólnie i w porozumieniu z B. K. i T. G. dokonał kradzieży z włamaniem do budynku Zespołu Szkół Publicznych przy ul. (...) po uprzednim wyłamaniu zamków przy drzwiach ewakuacyjnych oraz wyłamaniu zamków w drzwiach wewnętrznych budynku szkoły i z pomieszczenia stolarni oraz sklepiku szkolnego dokonuje zaboru w celu przywłaszczenia elektronarzędzi w postaci: podkaszarki spalinowej 128R wartości 1.080 zł, wiertarki udarowej BOSCH wartości 844 zł, nożyce elektryczne do żywopłotu wartości 198 zł, piła tarczowa wartości 145 zł, wyrzynarka wartości 85 zł, wiertarka udarowa Einhel wartości 110 zł, 2 klucze płaskie oczkowe wartości 8,71 zł, wkrętak płaski wartości

5,01 zł, wkrętak krzyżowy wartości 4,90 zł, fazer-tester 777 wartości 28,81 zł, uchwyt do wiertarki wartości 19,90 zł oraz art. spożywcze w postaci napoi, wafelków, chipsów o wartości 849,34 zł powodując łączne straty w kwocie 3.378,67 zł na szkodę Zespołu Szkół Publicznych w Ł. **tj. o przestępstwo określone w art. 279§1 kk.**

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Grudziądzu, sygn. akt II K 102/15, oskarżonego T. G. uznał za winnego czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, to jest występku z art. 279§1 kk i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę jednego roku pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69§1 kk i art. 70§2 kk warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący trzy lata. Nadto na mocy art. 73§2 kk oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego, na mocy art. 72§1 pkt 4 kk zobowiązał oskarżonego w okresie próby do wykonywania pracy zarobkowej lub kontynuowania nauki oraz na mocy art. 72§2 kk zobowiązał oskarżonego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego Zespołu Szkół Publicznych w Ł. kwoty 1.126 zł. tytułem częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, w terminie ośmiu miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia.

Ponadto, oskarżonego P. J. Sąd uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, to jest występku z art. 279§1 kk i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności, zaś na mocy art. 46§1 kk zobowiązał oskarżonego P. J. do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego Zespołu Szkół Publicznych w Ł. kwoty 1.126,- zł tytułem częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem.

Sąd, zasądził także na rzecz adw. A. K. kwotę 1,524 zł +VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu T. G. z urzędu oraz na rzecz adw. J. L. kwotę 1.260 zł VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu P. J. z urzędu.

Orzekając o kosztach, Sąd zwolnił oskarżonych od obowiązku uiszczenia opłaty, a powstałymi wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżyli obrońcy oskarżonych.

Obrońca oskarżonego T. G. zaskarżył wyrok w części dotyczącej punktów 1-4 wyroku na korzyść oskarżonego, zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegającą na naruszeniu art. 4 kpk w zw. z art. 410 kpk, art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk oraz art. 5 kpk w zw. z art. 2 kpk poprzez całkowicie dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie za wiarygodne zeznań świadków obciążających oskarżonego w świetle wniosków opinii Zakładu Usług Kryminalistycznych w zakresie w jakim wskazuje na niemożność rozpoznania mężczyzn na nagraniu oraz odmówienie wiarygodności oświadczenia oskarżonego, iż nie popełnił zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu, a w konsekwencji,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść i polegający na błędnym przyjęciu, iż oskarżony dokonał zarzucanego mu czynu zabronionego,

3. z ostrożności procesowej, naruszenie prawa materialnego tj. art. 46§1 kk poprzez ustalenie wysokości wyrządzonej czynem szkody w oparciu o zeznania pokrzywdzonej nie zaś w oparciu o stosowną opinię biegłego rzeczoznawcy.

W związku z powyższym obrońca oskarżonego T. G. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sadowi Rejonowemu w Grudziądzu.

Obrońca oskarżonego P. J. zaskarżył wyrok w całości zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez ustalenie, że oskarżony popełnił zarzucany mu czyn. W związku z powyższym obrońca oskarżonego P. J. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.

W odpowiedzi na apelację oskarżyciel publiczny wniósł o uznanie wniesionych apelacji za bezzasadne i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Mając na uwadze, że wniosek o uzasadnienie wyroku złożył oskarżony P. J., a wniosku takiego nie złożyły pozostałe strony, zgodnie z treścią przepisu art. 457 § 2 zdanie 2 kpk sporządzając je sąd odwoławczy ograniczył się do wskazania, czym kierował się uznając za niezasadne zarzuty sformułowane we wniesionym przez obrońcę oskarżonego P. J. środku odwoławczym.

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy w całości podziela ustalenia Sądu I instancji, który właściwie, wszechstronnie i wnikliwie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku postępowania przygotowawczego, jak i sądowego i na ich podstawie dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego.

Postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone dokładnie, rzetelnie i w sposób wysoce staranny. Ocena dowodów przez Sąd meriti jest rozsądna, a Sąd odwoławczy nie doszukał się w niej błędów, zaniechań i uchybień. Jest ona zgodna z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz nie zawiera błędów logicznych ani faktycznych. Sąd I instancji poddał zgromadzone dowody w postaci wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków oraz dowodów z dokumentów, należytej ocenie.

Odnosząc się do zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, podkreślić trzeba, że błąd w ustaleniach faktycznych (error facti) przyjętych za podstawę orzeczenia to błąd, który wynika bądź z niepełności postępowania dowodowego (tzw. błąd "braku"), bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd "dowolności"). Zarzut w tej materii wiąże się z zasadą prawdy i powinien być podnoszony, gdy skarżący podważa prawidłowość ustaleń faktycznych, jakie legły u podstaw zastosowania materialnego prawa karnego oraz konsekwencji prawnych jego zastosowania. Gdy chodzi o błąd "dowolności" w dokonanych ustaleniach, to może on być wynikiem niepełnej znajomości określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów, np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd. W orzecznictwie trafnie podnosi się, że zarzut ten jest jednak słuszny tylko wówczas, "gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania", nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1975 r., II KR 355/74, OSNPG 1995, nr 9, poz. 84), przy czym jest to aktualne jedynie przy zarzucie błędu o charakterze "dowolności". Tego typu zarzut co do błędu w ustaleniach faktycznych to bowiem, jak zasadnie się wskazuje, nie sama odmienna ocena materiału dowodowego przez skarżącego, lecz wykazanie, jakich konkretnych uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego (wyrok SN z dnia 22 stycznia 1975 r., I KR 197/74, OSNKW 1975, nr 5, poz. 58). Nie może więc sprowadzać się on jedynie do kwestionowania stanowiska sądu meriti czy polemiki z dokonanymi przez ten sąd ustaleniami, a skarżący powinien wskazywać na nieprawidłowości w rozumowaniu sądu przy dokonywaniu ustaleń, jako że sama możliwość

przeciwstawienia dokonany ustaleniom odmiennego poglądu nie oznacza jeszcze, iż w sprawie dopuszczono się błędu w ustaleniach faktycznych (zob. np. wyrok SA w Krakowie z dnia 19 maja 2009 r., II AKa 73/09, KZS 2009, z. 9, poz. 52, czy wyrok SA w Łodzi z dnia 24 maja 2007 r., II AKa 70/07, Prok. i Pr.-wkl. 2008, nr 7-8, poz. 55; Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tomasz Grzegorzczak. Tom I, art. 1-467 – komentarz do art. 438, tezy: 10 i 11, LEX nr 429005).

W ocenie Sądu odwoławczego, słusznie Sąd meriti przyjął, że zachowanie oskarżonego wypełniło znamiona zarzucanego mu przestępstwa. Wyjaśnienia oskarżonego, stanowiące realizację przyjętej przez niego linii obrony, nie mogły być uznane za wiarygodne. Podkreślić należy, że prawem osoby oskarżonej jest odmowa złożenia wyjaśnień lub składanie wyjaśnień, które nie odpowiadają prawdzie – realizując w ten sposób linię obrony. Obowiązkiem Sądu zaś jest dążenie do ustalenia prawdy obiektywnej poprzez przeprowadzanie szeregu dowodów, których wiarygodność jest weryfikowana. W przeciwieństwie do osoby oskarżonej świadkowie mają obowiązek zeznawać prawdę pod rygorem narażenia się na odpowiedzialność karną, ale ocena ich wiarygodności także należy do sądu orzekającego. Sąd słusznie nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego, zaś za w pełni wiarygodne uznał zeznania świadków H. M., R. G., E. S. oraz M. W. i M. O.. Zeznania wskazanych świadków były spójne, logiczne i przekonujące, korelowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Jeśli chodzi o twierdzenia oskarżonego, że w dniu zdarzenia przebywał u kolegi, podkreślić należy, że nie znajdują one potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Wyjaśnienia P. J. przeczą wyjaśnieniom, a następnie zeznaniom B. K., który przyznał się do winy, dokładnie opisał przebieg zdarzenia oraz wyjaśnieniom T. G., który początkowo w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym również przyznał się do popełnienia razem z P. J. i B. K., zarzucanego mu czynu. Nadto, o czym wspominał także Sąd I instancji, na niewiarygodność wyjaśnień oskarżonego wpłynęło zachowanie oskarżonego, którym chciał wywrzeć wpływ na B. K. polegający na wycofaniu obciążających P. J. wyjaśnień, za co razem z T. G. zostali prawomocnie skazani. Wskazać także należy, że wbrew twierdzeniom skarżącego, B. K. nie umniejszał swojej roli w dokonaniu włamania, twierdząc, że był to pomysł oskarżonego P. J.. B. K. w swoich wyjaśnieniach, a następnie zeznaniach, w których od samego początku przyznawał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, dokładnie opisał przebieg zdarzenia, wskazał sprawców i podział ich ról. Jeśli zaś chodzi o zeznania świadka E. S., świadek ta rozpoznała oskarżonego P. J. po charakterystycznym chodzie, bowiem oskarżony od urodzenia posiada wadę narządu ruchu i utyka na jedną nogę. Trudno czynić jakikolwiek zarzut pod adresem świadka, a opierający się na tym, że nie rozpoznała oskarżonego w czasie pierwszego przeglądu nagrania z monitoringu, zaś uczyniła to dopiero po dokładniejszej analizie nagrania. Świadek wskazała, że w czasie przeglądu monitoringu na większym ekranie w pewnym momencie postaci zostały lepiej oświetlone i właśnie wtedy rozpoznała oskarżonego P. J., który poruszał się w specyficzny sposób. Oddalenie przez Sąd wniosku dowodowego o ponowne przesłuchanie świadka, w ocenie Sądu odwoławczego, było prawidłowe, wniosek oskarżonego w sposób ewidentny zmierzał bowiem do przedłużenia postępowania. Ponadto wbrew twierdzeniom apelującego, w niniejszej sprawie Sąd słusznie nie wysnuł jakichkolwiek wątpliwości, które winien rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego.

Jeśli zaś chodzi o wymierzoną oskarżonemu karę, wskazać należy, że spełnia ona wszystkie dyrektywy zawarte w art. 53 kk. Orzeczenie wobec oskarżonego kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z pewnością nie zrealizowałyby jej wychowawczego celu. Kara nadmiernie złagodzona, a za taką w świetle wysoce naganego zachowania oskarżonego winna zostać uznana kara z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, wtedy gdy w istocie rzeczy nie zawiera żadnych realnych i bezpośrednich dolegliwości dla oskarżonego, nie osiąga celów wychowawczych i nie wdraża do przestrzegania porządku prawnego. Przeciwnie, taka kara, jeśli zostanie subiektywnie oceniona przez oskarżonego jako brak kary, na ogół wyrabia (lub pogłębia) poczucie bezkarności, przekonanie o niesprawności systemu prawnego, o istnieniu mechanizmów umożliwiających uniknięcie prawnych dolegliwości, i nie powstrzymuje od kontynuowania procederu popełniania przestępstw, jak też od podjęcia ich popełniania na nowo. W takich sytuacjach kara nadmiernie złagodzona prowadzi do pogłębienia procesu demoralizacji i deprawacji, jak również – o czym nie wolno w żadnym wypadku zapominać – do eskalacji szkód i osobistych krzywd wyrządzanych przez sprawców kontynuujących przestępną działalność, przekonanych o nieskuteczności środków ochrony prawnej. Taka zatem kara nie tylko nie niesie oczekiwanych korzyści dla skazanego, ale przeciwnie, w określonych sytuacjach może oznaczać niekorzyść

w postaci głębokich i często trwałych zmian jego osobowości oraz ukształtowania się w sposób względnie trwały fałszywego systemu wartości. Kara orzeczona wobec oskarżonego stanowić będzie adekwatną do wagi popełnionego czynu i jego winy reakcją karną.

Sąd odwoławczy nie dopatrywał się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylenia wyroku z urzędu, dlatego też został on utrzymany w mocy.

Wysokość kosztów należnych obrońcy oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym, ustaloną w kwocie 516,60 zł brutto, wyliczono w oparciu o przepisy §4 ust. 1 i 3 oraz §17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2016.1715).

Na podstawie art. 624§1 kpk w zw. z art. 634 kpk sąd odwoławczy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za II instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa.